

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה ולדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

אמנות האמונה

מר מיכאל מוצ'ניק

בצעירותי, בעת לימודי בבית הספר לעיצוב של רוד איילנד לקראת תואר באומנות, נסחפתי אל תרבות שנות השישים. רק אחרי שנשרתי מהלימודים, ואחרי שהתוודעתי לתנועת חב"ד, החלו חיי להשתנות. זה אירע בשנת תשל"ב (1972), בהייתי בגיל עשרים.

בשלב מסוים אחרי שנכנסתי ללמוד בישיבת 'תפארת בחורים', ישיבת חב"ד לבעלי תשובה במוריסטאון, ניו ג'רזי, נוצרה הזדמנות עבורי ועבור חבריי לספסל הלימודים להיפגש עם הרבי ליחידות. התכוננו לקראת היחידות בהוספה בלימוד התורה, ובבוא העת נכנס כל אחד מאתנו בנפרד אל הרבי. אני זוכר שהייתי מתוח מאוד ולא ידעתי למה לצפות ברגע שאעבור את מפתן דלת חדרו של הרבי. קשה לי לתאר בדיוק את מה שחשתי שם, מאחר שזה נדמה בעיניי כמו מציאות שונה. חשבתי אז לעצמי, "אני חייב לקחת איתי את התחושה הרוחנית הזו, ולשלב אותה איך שהוא באמנות שלי".

תחילה נעמדתי בסמוך לדלת מאחר שלא ידעתי בדיוק מה עלי לעשות, ואז אמר לי הרבי, "התקרב לכאן". ניגשתי הישר אל שולחנו של הרבי, והגשתי לו את המכתב שהכנתי מראש ובו פירטתי את השאלות שלי. כמו כן, הנחתי על שולחנו שלוש דוגמאות קטנות מעבודות האמנות שלי, מאחר שרציתי שהרבי יעץ לי מה עלי לעשות עם כישרון האמנות שניחנתי בו. חשבתי שאולי נכון שאשתלם כסופר סת"ם, מאחר שהצטיינתי בכתיבה תמה של אותיות הא' ב' העברי. סברתי שאם אני עומד לנהל אורח חיים דתי, כנראה שזה יהיה מקצוע ראוי יותר מאשר להפוך לצייר.

אך הרבי סבר אחרת. הוא אמר שכדאי שאשקול לבצע כתובות מאויירות, אחד הפריטים הקלאסיים שבהם עסקה האמנות היהודית לאורך דורות. שאלתי אותו אם כדאי גם שאייר ספרי ילדים, והרבי אישר את הרעיון, בתנאי שהדבר לא יפריע לסדרי הלימוד שלי בישיבה. בשלב זה התרגשתי כל כך מהעובדה שהרבי העניק לי אור ירוק להמשיך לבטא את כישרונותי האמנותיים, עד שממש קראתי בקול 'ברוך השם!' שלוש פעמים.

כשהסתיימה היחידות והתחלתי לצעוד אחורנית אל עבר הדלת, קרא לי הרבי ושאל בנוגע לשלושת הדוגמאות ששכחתי על שולחנו, "האם אלו עבורי?"

"אם הרבי מעוניין בהם..." ענית במבוכה קלה.

הוא הרים כל אחת מהעבודות והתבונן בהן, ואחר כך בחר ציור קטן בצבעי מים המציג מראה חורפי ברוסיה כשבמרכזו בית כנסת קטן עם מגן דוד מעליו וברקע תלוי חצי סהר בשמים. התמלאתי שמחה כשהרבי אמר, "אשמור את זה".

שוב התחלתי לסגת לכיוון היציאה, אך הרבי שב וקרא לי. "האם זהו המקור?", שאל. השבתי שכן, ועל כך הגיב הרבי, "אינני יכול לשמור לעצמי את המקור, אך כאשר תעשה הדפס ממנו, שלח לי בבקשה עותק אחד".

כמובן שהכנתי העתק ושלחתי לרבי, ומאז, בכל פעם שהדפסתי כמות מוגבלת של אחת מעבודותיי, תמיד הקפדתי לשלוח עותק אחד לרבי.

להפתעתי, למרות שלא ציפיתי לכך, גיליתי פן חדש אצל הרבי ביכולת שלו לבקר אמנות. אני זוכר ששלחתי לו את הליתוגרפיה הראשונה שלי - הייתה זו מלאכת מחשבת מורכבת שדרשה עבודת יד מרובה לפני ההדפסה. קראתי לציור "כפר המנצ'ניקים", והוא מציג דמויות יהודיות זעירות עסוקות כל אחת בענייניה - זו תמונה גדושה בפרטים, שהמון דברים מתרחשים בה.

אחרי שמסרתי עותק לרבי דרך המזכירות, קיבלתי מענה שבו מעיר הרבי על כמה שינויים שיש לערוך, "באם אפשר בקל", כלשונו. הרבי שם לב שבציור כללתי פריטים הקשורים לכל אחד משלושת העמודים שעל פי המשנה בפרקי אבות, עליהם "העולם עומד". הוא ביקש שאעביר את הפריטים הללו, ואמקם את כל אחד במקומו הראוי.

הרבי הבחין שלמטה בפניה השמאלית יש בית קטן שעליו רשום 'גמ"ח' (גמילות חסדים - קרן הלוואה ללא ריבית), ומבנה נוסף

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חיי ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1500 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

ייבוא ופקידים מושחתים. יש גם את אותן תערוכות שבהן בקושי מגיעים אנשים, או כאלו שבהן מגיעים הרבה אנשים, אך איש אינו קונה דבר. אך, מה שלא יהיה, ההתבוננות בהשגחה הפרטית ונתינת צדקה עוד לפני שבכלל הרווחתי משהו - מסייעים לי לחזק את ביטחוני בכך שה' משגיח ודואג לפרנסתי. יש בכך כדי להפיג הרבה מאוד מן המתח והלחץ, ולמלא אותי בשלווה פנימית.

מר מיכאל מוצ'ניק הוא אמן יהודי ומאייר ספרי ילדים, המתמקד כיום בעיקר בפיתוח תבליטים וציורי קיר. יצירותיו הוצגו במוזיאון ברוקלין לאמנות ובתערוכות נוספות בארצות הברית וברחבי העולם. הוא רואיין בחודש אלול תשע"ה (2015).

שעליו רשום 'בית הכנסת אורחים', והוא כתב שאת שני אלו יש למקם בצד ימין של הציור, מאחר שאלו שייכים לעמוד החסד, שמקומו בימין. את בית הכנסת ביקש הרבי להעביר לצדו השמאלי של הציור, שכן הוא מסמל את עבודת התפילה, השייכת לעמוד השני, שמקומו משמאל. ואילו את הישיבה ואת ספרי הקודש הצייע למקם במרכז, בהתאם למיקומו של עמוד התורה. היה בתמונה גם ציור של בית חרושת לייצור סביבונים, אך הרבי ביקש שתוצרתו של בית החרושת תוחלף לנרות שבת ויום טוב.

ההדפסים של ציור זה כבר נעשו, ולא יכולתי כבר לשנותם לאחר מעשה, אבל למדתי מזה לקח, ומאז תמיד הקפדתי לשלוח לרבי עותק להגהה לפני ההדפסה, כדי שאוכל לבצע כל שינוי שימליץ עליו. בנוסף, שילבתי כמובן את ההערות של הרבי בציורים הבאים שעשיתי.

הציור שאותו בחר הרבי

עוד אחת מעבודותיי שעליהן העיר הרבי הייתה אחת שקראתי לה "יריד המצוות הגדול". הציור הציג 'לונה פארק' יהודי עם מתקנים ודוכנים הקשורים למצוות שונות. הרבי הבחין בחסרונם של מצוות חג הסוכות - האתרוג, הלולב ומיניו. בהמשך, כשהוצאתי לאור ספר שנשא את אותו שם, ויזאתי שיופיע בו איור של דוכן למכירת ארבעת המינים. הצעה נוספת של הרבי לגבי אותו ציור הייתה לקרוא לחנות מזכרות ומתנות בשם 'אהבת ישראל'. זו הייתה הצעה הגיונית ביותר, שכן מתנה היא אחת הדרכים לבטא אהבה.

ככל שעבודתי הלכה והתפרסמה, התחלתי לקבל פניות להציג אותה, ובשלב מסוים היו לי שמונה תערוכות מתוכננות בשמונה בתי חב"ד שונים ברחבי קליפורניה. הייתי עדיין חדש לגמרי בתחום זה, ולא חישבתי נכון את כמות המכירות הצפויה. כך קרה שכבר בתחנה השלישית מכרתי כמעט את כל הסחורה שהייתה ברשותי. מה אציג בתחנה הרביעית, שלא לדבר על הבאות אחריה? מתוך בהלה, ניסיתי לצייר עוד כמה עבודות במהלך הלילה, אבל זה פשוט לא הלך, ונאלצתי לשאול חזרה כמה מהיצירות שכבר מכרתי רק כדי שיהיה לי מה להציג. לקראת סיום סבב התערוכות כבר הייתי פקעת עצבים, וחזרתי הביתה חולה מכל החוויה.

כתבתי לרבי וביקשתי את עצתו כיצד להימנע ממתח דומה בעתיד, ותשובתו הייתה כי עלי להתבונן ברעיון של השגחה פרטית, ובמקום התערוכה עלי להניח, בצד על אחד השולחנות, סידור, תהלים, חומש וכן קופת צדקה. עוד הוסיף שלפני תחילת התערוכה עלי להפריש לצדקה "ח"י פעמים ח"י סנט" (שכן המספר ח"י מסמל חיים).

כך נהגתי, ופעמים רבות עצתו של הרבי הצילה אותי. תערוכות עלולות לעתים קרובות להיות מלחיצות ביותר - במיוחד כשמדובר בתערוכות בינלאומיות, שם צריך להתעסק עם מכס, מיסים, חוקי

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתייה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויובד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תרצ"ג (1933) — במכתב מברלין לבתו הרבנית מרת ח' מושקא, במהלך טיפול רפואי אצל רופאים בעיר, כותב אדמו"ר הריי"צ על תשומת הלב ועל הדאגה המיוחדת של בעלה הרבי למענו, "לא רק כחתן מסור, אלא כבת טובה". אדמו"ר הריי"צ מציין את הכישרונות הארגוניים הגדולים שהרבי מגלה, ואת הקשרים האישיים שהוא רוקם עם הרופאים והפרופסורים.¹ כ"ד בטבת

< תשי"ב (1952) — במכתב ליהודי שכתב בנוגע להיחלשות כוח הראייה שלו, ושרופאו אינו מציע פתרון למצב, ממליץ הרבי לעשות השתדלות בדרך הטבע ולהיוועץ ברופא מומחה אחר. בנוסף, מיעץ לו הרבי כסגולה רוחנית להשתתף בשיעורי תורה הנלמדים ברבים, וכן ללמוד או לומר שורות אחדות מתוך ספר התניא וספר הזוהר.² כ"ג בטבת

< תשכ"ג (1963) — הרבי ערך במוצאי שבת התוועדות מיוחדת לציון 'שנת הק"ן' - מאה וחמישים שנה לפטירת אדמו"ר הזקן. בדיוק בשעת הסתלקותו של אדמו"ר הזקן, נכנס הרבי לבית המדרש והחל באמירת מאמר חסידות. בשיחה שנשא אחר כך התייחס הרבי לכך שאצל אדמו"ר הזקן מציינים גם את שעת ההסתלקות.³ כ"ג אור לכ"ד בטבת

1 אגרות קודש אדמו"ר הריי"צ, כרך טו, עמוד קל
2 אגרות קודש, כרך ה, עמוד קנד
3 תורת מנחם, כרך לו, עמ' 15

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

חדש! ארבעים ואחד אנשים משתפים ברגעים מעוררי השראה על הרבי מליובאוויטש, מתוך מיזם התיעוד ההיסטורי 'המבגש שלי עם הרבי'. להזמנות: JEM.CO.IL ובחניוני הספרים המובחרות

בסיוע חברי THE JEM FOUNDATION ואתה תצוה... להעלות נר תמיד